

	โรงพยาบาลศรีเมืองใหม่ ทีมพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วย ระเบียบปฏิบัติที่ : WP-PCT-012	หน้า1/4 ฉบับที่ 1 แก้ไขครั้งที่ 0 วันที่ 10 พฤษภาคม 2562
	เรื่อง : วิธีปฏิบัติการเจาะและส่งตรวจ Hemoculture	ผู้ทบทวน : ประธานทีมพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วย
ผู้จัดทำ : เลขาทีมพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วย	ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีเมืองใหม่	

วิธีปฏิบัติการเจาะและส่งตรวจ Hemoculture

โรงพยาบาลศรีเมืองใหม่

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ได้ผลการเพาะเชื้อที่ถูกต้อง ลดเชื้อปนเปื้อน

ขอบข่าย

แนวทางปฏิบัติการเจาะและส่ง Hemoculture ครอบคลุมกระบวนการตั้งแต่การเตรียมอุปกรณ์การเจาะ และ การส่งตรวจ ไซ้กับทุกหน่วยงานในโรงพยาบาลศรีเมืองใหม่

คำจำกัดความ

การเจาะ Hemoculture เป็นการตรวจหาเชื้อจากเลือดนิยมเจาะเลือดใส่ในอาหารเลี้ยงเชื้อชนิดเหลวโดยตรง และเจาะก่อนคนไข้ได้ Antibiotic ทำให้ผู้ป่วยที่สงสัย/มีภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด (septicemia) ซึ่งจำเป็นต้องให้การรักษาโดยเร่งด่วนและถูกวิธี ผลการเพาะเชื้อจากเลือดสามารถบอกชนิดเชื้อและผลการทดสอบความไวของยา ซึ่งจะช่วยสนับสนุนหรือเปลี่ยนแปลงการรักษาให้ถูกต้อง

หน้าที่ความรับผิดชอบ

พยาบาลวิชาชีพทุกคน โรงพยาบาลศรีเมืองใหม่

การเตรียมการก่อนเจาะ Hemoculture

1. ตรวจสอบชื่อผู้ป่วย และภาชนะบรรจุเลือดให้ตรงกัน
2. แจ้งผู้ป่วยทราบถึงเหตุผลของการเจาะ Hemoculture ,จำนวนครั้ง/ระยะทางของการเจาะ

Hemoculture

3. ล้างมืออย่างถูกวิธี
4. เตรียมอุปกรณ์การเจาะอย่างครบถ้วน ดังนี้
 - Disposable Syringe ขนาด 10 ml. จำนวน 2 อัน
 - เข็มเจาะเลือดเบอร์ 21 จำนวน 2 อัน เบอร์ 18 จำนวน 2 อัน
 - ถุงมือ disposable 1 คู่

 <p>SRIMUANGMAI HOSPITAL standard quality / safety / spirituality</p>	<p>โรงพยาบาลศรีเมืองใหม่ ทีมพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วย ระเบียบปฏิบัติที่ : WP-PCT-012</p>	<p>หน้า 2/4 ฉบับที่ 1 แก้ไขครั้งที่ 0 วันที่ 10 พฤษภาคม 2562</p>
<p>เรื่อง : วิธีปฏิบัติการเจาะและส่งตรวจ Hemoculture</p>	<p>ผู้ทบทวน : ประธานทีมพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วย</p>	
<p>ผู้จัดทำ : เลขานุการทีมพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วย</p>	<p>ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีเมืองใหม่</p>	

- 10% Povidine solution สำหรับเช็ดทำความสะอาดผิวหนังผู้ป่วย
 - (ในเด็กแรกเกิด แนะนำให้ใช้ 70% Alcohol สำหรับเช็ดทำความสะอาดผิวหนัง)
 - 70% alcohol สำหรับเช็ดจุกขวด
 - สำลีแห้ง 2 ก้อนสำหรับกวดเลือดผู้ป่วย
 - สายยางรัดแขน (Tourniquet) จำนวน 1 เส้น
 - ขวด Hemoculture (จำนวนขวดตามแผนการรักษา) ดูสภาพขวดและวันหมดอายุ
5. ขั้นตอนการเจาะ Hemoculture
- แจกผู้ป่วยทราบอีกครั้ง
 - ถูมือด้วย Alcohol Hand Rub 7 ขั้นตอน อย่างถูกวิธี สวมถุงมือ disposable
 - เลือกบริเวณที่จะเจาะเลือด หลีกเลียงบริเวณขาหนีบ
 - รัดสายยาง (Tourniquet) เหนือบริเวณที่จะเจาะเลือด 2 – 4 นิ้ว
 - ทำความสะอาดผิวหนังผู้ป่วยบริเวณที่จะเจาะเลือด โดย น้ำยา 10% Povidine solution
 - alcohol เช็ดวนจากในออกนอก ทิ้งไว้ให้แห้งเองประมาณ 30 วินาที
 - ห้ามสัมผัสบริเวณผิวหนังสัมผัสที่เช็ดน้ำยาแล้ว
 - เจาะเลือดโดยยึดหลัก Aseptic Technique และ one handed Technique
 - จำนวนปริมาณเลือด ผู้ใหญ่ 8-10 ml, ในเด็ก 1-3 ml
 - ใช้สำลีปราศจากเชื้อกดหยุดเลือด
 - 70% alcohol Pad เช็ดปากขวด Hemoculture รอจนแห้งเองประมาณ 30 วินาทีก่อนวางเข็ม เพื่อป้องกัน Alcohol ปนเปื้อนเข้าไปในขวด Hemoculture (ห้ามใช้ Povidine เช็ด)
 - Push เลือดลงขวด Hemoculture เบาๆ โดยไม่ต้องเปลี่ยนเข็ม หมุนขวดเบาๆ เบนวงกลม
 - เก็บอุปกรณ์ แยกทิ้งขยะลงในถังขยะติดเชื้อ
 - ปลดหัวเข็มด้วยฝ่าภาชนะใสของมีคม
 - ถอดถุงมือ
 - หากมือไม่เปื้อนเลือดหรือสารคัดหลั่งให้ถูมือด้วย Alcohol Hand Rub 7 ขั้นตอนอย่างถูกวิธี
 - แต่หากมือเปื้อนเลือดหรือสารคัดหลั่งให้ล้างมือด้วยสบู่



โรงพยาบาลศรีเมืองใหม่ ทีมพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วย
ระเบียบปฏิบัติที่ : WP-PCT-012

หน้า 3/4
ฉบับที่ 1 แก้ไขครั้งที่ 0
วันที่ 10 พฤษภาคม 2562

เรื่อง : วิธีปฏิบัติการเจาะและส่งตรวจ Hemoculture	ผู้ทบทวน : ประธานทีมพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วย
ผู้จัดทำ : เลขาทeamพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วย	ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีเมืองใหม่

6. การส่งเลือด

- กรณีส่งต่อ ให้ส่งเลือดพร้อมผู้ป่วยทันที
- กรณีนอนรพ. ให้ส่งพร้อมคนไข้ ห้ามเก็บขวดใส่เลือดแล้วไว้ในตูเย็นและไม่ให้โดนแสงแดด
- หากกรณีผู้ป่วยนอนรพ. อาการดีขึ้น ให้ส่ง hemoculture ไปที่ห้องชันสูตร ได้ทุกวันพุธและศุกร์ก่อนเที่ยงเพื่อส่งไปตรวจที่รพ.ศ สรรพสิทธิประสงค์

หมายเหตุ

1. หากมีคำสั่งเจาะเลือดส่งตรวจหลายรายการรวมทั้ง Hemoculture ให้เก็บตัวอย่างเลือดใส่ขวด Hemoculture ตามปริมาณที่กำหนดก่อนใส่ภาชนะบรรจุเลือดชนิดอื่น
2. CDC. แนะนำไม่ต้องเปลี่ยนเข็มก่อน push เลือดลงขวด เนื่องจากผลไม่ต่างกัน
3. มีผลการวิจัยบอกว่าการเจาะ Hemoculture 2 ขวด ห่างกัน 30 นาที กับการเจาะเวลาเดียวกัน แต่คนละตำแหน่งผลไม่ต่างกัน



โรงพยาบาลศรีเมืองใหม่ ทีมพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วย
ระเบียบปฏิบัติที่ : WP-PCT-012

หน้า4/4
ฉบับที่ 1 แก้ไขครั้งที่ 0
วันที่ 10 พฤษภาคม 2562

เรื่อง : วิธีปฏิบัติการเจาะและส่งตรวจ Hemoculture	ผู้ทบทวน : ประธานทีมพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วย
ผู้จัดทำ : เลขาทีมพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วย	ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีเมืองใหม่

การส่งตรวจทางจุลชีววิทยา(Microbiology)

รายการตรวจ	วิธีการ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ/ ปริมาณ	ระยะเวลารายงาน ผล		การเก็บ รักษา	ค่าอ้างอิง	ราคา (บาท)	สถานที่ส่ง ตรวจต่อ	ข้อระวัง/แนะนำ
			ปกติ	ด่วน					
Stool culture/RSC	Culture	Stool ใส่ดิลับ/Swab เก็บใส่ขวด Cary-blair medium	2 สัปดาห์	1 สัปดาห์	2-8 C *	Enteric Pathogen Were not isolated	200	รพส.	
Hemo culture	Culture	Blood 1-4 ml(เด็ก) 5-10 ml(ผู้ใหญ่) ใส่ขวด Hemo c/s	2 สัปดาห์	1 สัปดาห์	RT	No growth	220	รพส. (ส่งวันพุธ,ศุกร์)	<u>ห้ามเก็บในตู้เย็น</u>
Tissue culture	Culture	Tissue ใส่ขวด Sterile	2 สัปดาห์	1 สัปดาห์	RT	No growth	200	รพส.	<u>เก็บโดยแพทย์</u>
Pus culture	Culture	Pus ใส่ขวด Stuart s medium	2 สัปดาห์	1 สัปดาห์	RT	No growth	200	รพส.	
Sputum culture -Culture for TB -Culture for pneumoniae	Culture	Sputum ใส่ขวดแก้ว Sterile มีฝาปิด	1 เดือน 2 สัปดาห์	1 สัปดาห์	2-8 C *	No growth	300 200	สคร.10 รพส.	
Urine culture	Culture	Urine ใส่ขวด Sterile	2 สัปดาห์	1 สัปดาห์	2-8 C *	No growth	200	รพส.	-ระบุเวลาเก็บให้ชัดเจน -เก็บในตู้เย็นไม่เกิน 24 ชม.
Throat swab	Culture	Throat swab ใส่ขวด Stuart s medium	2 สัปดาห์	1 สัปดาห์	2-8 C *	No growth	200	รพส.	
Fluid culture	Culture	-CSF -Pleural fluid -Peritoneal fluid -Synovial fluid	2 สัปดาห์	1 สัปดาห์	RT	No growth	200	รพส.	<u>ห้ามเก็บในตู้เย็น</u>

เอกสารอ้างอิง

- คู่มือการใช้บริการห้องปฏิบัติการ โรงพยาบาลศรีเมืองใหม่ ,2ตุลาคม 2560
- คู่มือการเก็บ Hemoculture โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี